

บทที่ ๑

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาให้เป็นรากฐานการปกครองของประเทศในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การประกอบอาชีพ การพัฒนาชนบท การให้ประชาชนเป็นผู้เพียบพร้อมด้วยความรู้ ความคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และพละทานมีผลสมบูรณ์ โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. จะประสานงานการศึกษาทั้งค้ำนนโยบาย และการบริหารการศึกษากุระดับ โดยเฉพาะให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ถึงระดับอุดมศึกษา
๒. จะปรับปรุงการเรียน การสอน หลักสูตร เพื่อสร้างเยาวชนให้มีระเบียบ วินัย มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความรับผิดชอบ และตระหนักถึงหน้าที่ ลิติตตามวิธีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๓. จะมอบอำนาจการจัดการศึกษา ไปสู่ระดับปฏิบัติให้มากที่สุด และจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเสนอแนะความต้องการ ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชน ค้ำนส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชนและท้องถิ่น
๔. จะระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาเพื่อขยายการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษานอกโรงเรียน ให้ทั่วถึงโดยรวดเร็ว เพื่อสร้างประชากรไทยให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และกลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีความเชื่อทางการศึกษาให้กับ เด็กที่มีความสามารถได้ เรียนอย่างทั่วถึง

๔. จะปรับปรุงวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาค และให้มีคุณภาพทัดเทียมกันทุกระดับ ไม่ว่าจะสถานศึกษานั้นจะต้องอยู่ ณ ที่ใด ทั้งนี้โดยคำนึงถึง ความต้องการของท้องถิ่น เป็นสำคัญ ฯลฯ^๑

หน้าที่ของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันนั้น หากจะพิจารณาให้ถี่ จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาอยู่ ๓ รูปแบบ คือ

๑. การจัดให้มีการเรียนวิชาต่าง ๆ จากตำราที่ได้เรียบเรียงไว้
๒. การจัดให้การศึกษาแก่ผู้เรียนโดยมุ่งให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่
๓. การจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหาทางด้านสังคม และ เศรษฐกิจ^๒

ในปัจจุบัน อัตราการเพิ่มของประชากรเป็นไปรวดเร็ว ซึ่งทำให้จำนวนของเด็กในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ดังจะเห็นได้จากในปีการศึกษา ๒๕๒๒ มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ รวมทั้งสิ้น ๑,๒๔๔, ๗๔๖ คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๑๔,๔๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๓ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญรวมทั้งสิ้น ๒๔๓,๐๗๐ คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๒๗,๔๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๗^๓

^๑ เปรม ศิษฐานนท์, "นโยบายการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา," แถลงต่อรัฐสภา, ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๓ (ยึดสำเนา.)

^๒ จารึก โสติกพันธ์, "ปัญหาสังคมกับการเรียนการสอนในและนอกห้องเรียน," วารสารการศึกษาผู้ใหญ่ ๗๑ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๑๔) ๒๘.

^๓ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, รายงานการศึกษาปีการศึกษา ๒๕๒๒ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๒), หน้า ๑๘.

ตามสถิติดังกล่าวแสดงว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไม่สามารถจะเพิ่มสถานศึกษาหรืออาคารเรียนให้ทันต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นได้ การเพิ่มจำนวนนักเรียนโดยไม่เพิ่มอาคารเรียนหรือห้องเรียน อาจกระทำได้หลายวิธี ดังนี้

๑. การบรรจุนักเรียนเข้าห้องสูงกว่าเกณฑ์ปกติ คือ เกณฑ์ปกติกำหนดให้บรรจุนักเรียน ๔๕ คน ต่อ ๑ ห้อง ก็อาจบรรจุเกินกว่าเกณฑ์ปกติ คือจำนวน ๔๐-๖๐ คน ต่อ ๑ ห้อง
๒. การจัดชั้นหมุนเวียน คือการจัดห้องเรียนประจำวิชา แล้วให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกัน เข้าเรียนตามตารางสอนที่กำหนด
๓. การจัดชั้นเหลื่อมเวลาหรือเหลื่อมภาคเรียน คือการจัดให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เข้าเรียนและเลิกเรียนไม่พร้อมกัน อาจกระทำได้ที่ภายใน ๑ วัน และเป็นภาคเรียน
๔. การจัดชั้น ๒ ผลัด คือการจัดนักเรียน ๒ กลุ่ม เข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกัน ในช่วงระยะเวลาต่างกัน^๑

การเพิ่มนักเรียนในสถานศึกษาแต่ละวิธีนั้นต่างก็มีทั้งผลดีและผลเสียแตกต่างกันไปในด้านปริมาณนักเรียนที่จะรับเพิ่มขึ้นนั้น การบรรจุนักเรียนเข้าห้องสูงกว่าเกณฑ์ปกติ รับเพิ่มได้ร้อยละ ๑๐ การจัดชั้นหมุนเวียนรับเพิ่มได้ร้อยละ ๗ การจัดชั้นเหลื่อมเวลารับเพิ่มได้ร้อยละ ๒๕ การจัดชั้นเหลื่อมภาคเรียนรับเพิ่มได้ร้อยละ ๓๓-๔๐ และการจัดชั้น ๒ ผลัด รับเพิ่มได้ร้อยละ ๑๐๐^๒

เมื่อพิจารณาในแง่คุณภาพของการเรียนการสอน และการจัดโรงเรียน ประกอบกับปริมาณนักเรียนที่จะรับเพิ่มได้ดังกล่าวแล้ว วิธีที่จะให้ผลดีที่สุดต่อคุณภาพและการจัดโรงเรียน น่าจะเป็นการจัดชั้น ๒ ผลัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เลือกเอาวิธีการจัดชั้น ๒ ผลัดมาใช้ในการเพิ่มปริมาณนักเรียน

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, คู่มือการจัดโรงเรียนแบบ ๒ ผลัด พฤษภาคม ๒๕๑๗ (อัครสำเนา.), ๒.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

การจัดชั้น ๒ ผลัด กำหนดให้แต่ละผลัดเรียน ๒๑๖ วันต่อปี สัปดาห์ละ ๓๐ คาบๆ ละ ๕๐ นาที โดยเรียนในวันจันทร์ - วันเสาร์ เวลาเรียนในแต่ละวันอาจจัดได้ ๒ วิธี คือ

๑. ผลัดเช้า เข้าเรียน ๗.๓๐ น. เลิกเรียน ๑๒.๐๐ น.
ผลัดบ่าย เข้าเรียน ๑๒.๓๐ น. เลิกเรียน ๑๗.๐๐ น.
๒. ผลัดเช้า เข้าเรียน ๘.๐๐ น. เลิกเรียน ๑๒.๓๐ น.
ผลัดบ่าย เข้าเรียน ๑๓.๐๐ น. เลิกเรียน ๑๗.๓๐ น.^๑

การเพิ่มปริมาณักเรียนในสถานศึกษาโดยวิธีการจัดชั้น ๒ ผลัดนี้ ทำให้นักเรียนในแต่ละผลัดมีเวลาว่างก่อนเข้าเรียน หรือหลังเลิกเรียนมาก ดังนั้นเราจึงควรตระหนักถึงการใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่เยาวชน

นโยบายการศึกษาของรัฐ จึงได้กำหนดไว้ว่า "...รัฐพึงจัดให้มีความประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนกับการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งให้มีภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และรัฐพึงเร่งจัดและสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิต....." ^๒

การส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนนั้น มีวิธีการจัดและการดำเนินงานในหลายรูปแบบหลายวิธี รวมทั้งการใช้ระบบสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์ ในกระบวนสื่อมวลชนดังกล่าวนี้ โทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อที่ได้เปรียบกว่าสื่อชนิดอื่นในการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งนี้เพราะโทรทัศน์มีคุณสมบัติอันเหมาะสม คือ

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, คู่มือการจัดโรงเรียนแบบ ๒ ผลัด, หน้า ๕.

^๒ กระทรวงศึกษาธิการ, "แนวนโยบายการศึกษาของรัฐ," แผนการศึกษาแห่งชาติ

๑. โทรทัศน์สามารถสื่อสารไปยังกลุ่มคนจำนวนมากที่อยู่กระจัดกระจายได้ในเวลาเดียวกัน ทั้งยังสื่อสารไปได้เป็นระยะทางไกลด้วย

๒. โทรทัศน์สามารถให้ประสบการณ์แก่ผู้รับได้มากที่สุด สามารถให้ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านการศึกษาชีวิต และความรู้ในด้านวิชาชีพ

๓. โทรทัศน์มีคุณสมบัติของโสตทัศนศึกษาอย่างครบถ้วนคือ ให้ข่าวสารแก่ผู้รับ ได้เห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียง และสามารถสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างดี^๑

เมื่อพิจารณาถึงคุณสมบัติอันเหมาะสมของโทรทัศน์ จะเห็นว่าถ้าได้ใช้โทรทัศน์ให้เป็นสื่อ เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนแล้ว ก็จะทำให้ประโยชน์แก่เยาวชนเป็นอย่างมาก เพราะโทรทัศน์สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจ และช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนให้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า นักเรียนที่เรียนในผลัดเช้าจะมีเวลาว่างในภาคบ่าย และนักเรียนที่เรียนในผลัดบ่ายจะมีเวลาว่างในภาคเช้า ในช่วงเวลาที่นักเรียนแต่ละผลัดว่างนี้ควรจะได้อีกวิชา ดูบ้างว่าเยาวชนมีความต้องการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาหรือไม่ และถ้าจะมีการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางวัน เยาวชนมีความต้องการและมีความสนใจรายการโทรทัศน์ประเภทใด และมากน้อยเพียงไร ข้าพเจ้าจึงเลือกทำการศึกษาเรื่อง "ความต้องการของเยาวชนที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางวัน"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ Jeremy Howell, "The use of Television in Agricultural Extension," *Educational Television International* 4 (June 1970) : pp. 6-7.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑. เพื่อสำรวจความต้องการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวันของเยาวชน
- ๒. เพื่อสำรวจความสนใจของเยาวชนเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียน
- ๓. เพื่อศึกษาแนวโน้มในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
- ๔. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรายการโทรทัศน์ที่จําควรจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวัน

ขอบเขตของการวิจัย

- ๑. ศึกษารสมีภาษาที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดรายการของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ สถานี
- ๒. ศึกษารสมีภาษาที่เจ้าหน้าที่ผลิตรายการของหน่วยงานที่ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
- ๓. สํารวจความสนใจ และความคิดเห็นของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ เขต

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

- ๑. เยาวชนที่ใช้เป็นประชากรนี้เลือกเฉพาะผู้มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย คือมีอายุระหว่าง ๑๐ ปี ถึง ๑๔ ปี โดยยึดเกณฑ์การศึกษาตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐
- ๒. เยาวชนนี้เป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์เยาวชน ๑๒ เขต และโรงเรียนที่มีการเรียน ๒ ผลิต เขตละ ๑ โรงเรียน
- ๓. เยาวชนนี้เป็นผู้ที่เรียนหนังสือเท่านั้น
- ๔. ข้อมูลที่ได้รับคำตอบจากตัวอย่างประชากร และผู้ถูกสัมภาษณ์ ถือว่าเป็นข้อมูลของปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

- ๑. ได้ทราบถึงความสนใจ ความศรัทธา และความต้องการของเยาวชนที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียน
- ๒. ได้ทราบว่าเยาวชนมีความต้องการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวันหรือไม่ และมากน้อยเพียงไร
- ๓. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผลิตรายการให้เหมาะสมกับความต้องการของเยาวชน
- ๔. เพื่อให้สถานีโทรทัศน์ตระหนักถึงความสำคัญของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวัน
- ๕. เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐบาลตระหนักถึงการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาอย่างคุ้มค่า

คำจำกัดความ

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หมายถึงรายการโทรทัศน์ที่จัดขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานราชการต่าง ๆ ธุรกิจเอกชน หรือสถานีโทรทัศน์จัดขึ้น ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้ความรู้และประโยชน์ในด้านการศึกษาออกโรงเรียนแก่ผู้ชม

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง ๑๐ ปี ถึง ๑๔ ปี ที่ เป็นนักเรียนในโรงเรียนที่มีการเรียน ๒ ผลัด ทั้งชายและหญิงที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

สถานีโทรทัศน์ หมายถึง สถานีโทรทัศน์ ๔ สถานี ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครคือ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๗ สี สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ และสถานีโทรทัศน์สีช่อง ๔ อสมท.

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการของเยาวชนที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชนบทโรงเรียนภาคกลางวัน" ผู้วิจัยคาดว่าอาจเกิดความไม่สมบูรณ์ของการวิจัยได้ แม้ว่าผู้ทำการวิจัยจะได้ศึกษาวิธีการออกแบบสอบถามมาเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม ก็อาจมีข้อบกพร่องได้บ้างบางประการ เช่น การใช้คำในการสื่อความหมายไม่ดีเท่าที่ควร เป็นต้น

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยวิธีสุ่มประสงค์ เพื่อสำรวจความสนใจของนักเรียนที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่ตามสถานีต่าง ๆ ในจังหวัดพระนคร เพื่อทราบประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการชมโทรทัศน์ และเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการสำรวจรายการโทรทัศน์ ๓ สถานี และส่งแบบสอบถามไปที่นักเรียนทั้งหญิงและชาย ในโรงเรียนที่เลือกไว้ ๓๐ โรงเรียน ในเขตพระนคร-ธนบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจชมโทรทัศน์มากพอสมควร นักเรียนส่วนมากชมโทรทัศน์ทุกวันและชมที่บ้านของตนเอง ในช่วงเวลา ๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. นักเรียนชายใช้เวลาชมโทรทัศน์วันหนึ่ง ๆ มากกว่านักเรียนหญิง

๒. นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงชอบชมรายการดนตรี ภาพยนตร์ บันเทิง รายการอภิปรายอยู่ในระดับปานกลาง และสนใจรายการกีฬาน้อย

๓. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า รายการต่าง ๆ มีคุณภาพดีพอสมควร รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่มีรายการบันเทิงและคนตลกมาก

๔. รายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่มีอิทธิพลต่อนักเรียนพอสมควร เพราะนักเรียนรู้สึกว่าได้ข้อคิดที่จะนำมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ทั้งในด้านกาแต่งกาย กิริยาท่าทาง การพูด นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อชมโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันแล้ว ปรากฏว่าผลการเรียนเป็นปกติ แสดงว่าโทรทัศน์ไม่มีผลเสียต่อการเรียนเลย^๑

^๑ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์, "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ แผนกโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓).

✎ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ศศินีย์ ยาสมาน ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การชมรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพของรายการ โทรทัศน์ในปัจจุบันว่า มีประโยชน์ในการศึกษานอก ระบบแก่ประชาชนเพียงใด รวมทั้งศึกษาว่ารายการ ที่จัดขึ้นทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ มีปริมาณมากน้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการสำรวจรายการต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์ ๔ สถานี ในกรุงเทพมหานคร และส่งแบบสอบถามจำนวน ๖๕๐ ชุด ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ๑๑ โรงเรียน โดยให้ นักเรียน เป็นสื่อกลางในการส่งแบบสอบถามไปยังประชากรที่ดูชมโทรทัศน์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จัดรายการโทรทัศน์ประเภทส่งเสริมความรู้ทุกสถานี แต่จัดใน อัตราส่วนไม่เท่ากัน ตลอดเวลา ๓ เดือนที่ทำการวิจัย สถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ มีรายการส่งเสริม ความรู้มากกว่าสถานีอื่น คือเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๒ ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด และสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๓ จัดรายการส่งเสริมความรู้ร้อยละ ๐.๖๑๓ ของรายการ โทรทัศน์ทั้งหมด

๒. ช่วงเวลาการเสนอรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นอุปสรรคสำคัญในการชม จากการวิจัยพบว่า ช่วงเวลาที่ประชาชนชมรายการโทรทัศน์มากที่สุดในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ คือ เวลา ๑๘.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. ในวันเสาร์, อาทิตย์ และวันหยุดราชการ คือช่วงเวลา ๑๒.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนต้องการให้รายการโทรทัศน์ที่ชอบหรือสนใจมากที่สุด ออกอากาศช่วงนี้ด้วย แต่จากการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ ปรากฏว่า ช่วงเวลาดังกล่าวมีบางสถานี มีรายการเพื่อการศึกษาประมาณ ๒๐-๓๐ นาที บางสถานีไม่จัดรายการเพื่อการศึกษาในช่วงนี้เลย

๓. ช่วงเวลา ๑๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. เป็นช่วงเวลาที่ประชาชนมีโอกาสชมรายการ โทรทัศน์น้อยที่สุด แต่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่กลับจัดในช่วงนี้

๔. ประชาชนเห็นว่า การชมโทรทัศน์มีประโยชน์ ทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน เป็นคน ทันต่อเหตุการณ์ และมีความรู้รอบตัวมากขึ้น / การเลือกชมโทรทัศน์แต่ละครั้งประชาชนเลือกชมโดย ให้เหตุผลว่า เป็นรายการที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และดูรายการที่ให้ความรู้หรือมีประโยชน์

๕. ประชาชนมีความคิดเห็นว่า รายการความรู้หรือสารคดีที่จัดอยู่ในปัจจุบันมีคุณภาพและปริมาณปานกลาง สถานีโทรทัศน์ควรจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประชาชนต้องการรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้ รุ่งลงมาเป็นสิ่งเสริมศิลปกรรม และให้ความบันเทิง

๖. เกี่ยวกับการปรับปรุงรายการ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาสาระของรายการ เทคนิคการจัดรายการและเวลาของรายการมากขึ้น *

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ สมพงษ์ แต่งตาด ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีต่าง ๆ ในปัจจุบัน สำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์และศึกษาผลของโทรทัศน์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กในแง่การศึกษาและบุคคลิกภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการสำรวจรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีต่าง ๆ และส่งแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ชุด ไปยังผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นครูตามโรงเรียนต่าง ๆ ๑๖ โรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ประเภทของรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ รายการบันเทิง และรายการที่ให้ความรู้ รายการที่ให้ความรู้ยังแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

- รายการที่ให้ทั้งความรู้และบันเทิง
- รายการที่ให้ความรู้แต่เพียงอย่างเดียว

๒. ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า รายการความรู้ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เด็กต้องพบในชีวิตประจำวันมากที่สุด

* ทัศนีย์ ยาสมาน, "การชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริกฤตยมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔).

๓. ผู้ปกครองมีความเห็นว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลทำให้เด็ก เลียนแบบหรือเอาอย่างมา ที่สุด แต่โทรทัศน์ก็ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กทางด้านการศึกษาและบุคคลิกภาพ คือ ทำให้รู้จักแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ และทำให้การเรียนดีขึ้นอีกด้วย

๔. ช่วงเวลาที่เด็กและผู้ปกครองชมมากที่สุด คือช่วงเวลาระหว่าง ๑๘.๐๐ น. ถึง ๒๑.๐๐ น. รายการที่เด็กชอบมากที่สุด คือ รายการบันเทิง ส่วนรายการที่ผู้ปกครองชอบมากที่สุด คือ รายการบันเทิงและวิชาการ

๕. รายการที่มีประโยชน์สำหรับเด็กควรจัดในรูปของรายการบันเทิงที่สอดแทรกวิชาการ หรือความรู้ควบคู่กันไป *

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จิตรชัย ยังพลซันต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในกรุงเทพมหานคร" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา รูปแบบของรายการที่มีคุณภาพ ปริมาณของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เมื่อเทียบกับรายการทั่ว ๆ ไป รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจ ความรู้ และประโยชน์ที่ได้รับจากรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์ และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยตรง นอกจากนี้ยังได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน จำนวน ๔๕๐ คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า การผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ควรจะต้อง มีงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่านี้ การใช้เทปโทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นมาก สำหรับการผลิตลักษณะของรายการควรจัดในรูปของละคร ภาพยนตร์ และควรมีการสาธิตประกอบการอธิบายบ้าง จำนวนรายการที่มีในปัจจุบันยังน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่น ๆ

* สมพงษ์ แดงคาด, "ความคิดเห็นของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับรายการที่เหมาะสมสำหรับเด็ก," (วิทยานิพนธ์ปริชยมหาบัณฑิต แผนกโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔).

๒. จากแบบสอบถามทำให้ทราบว่า ช่วงเวลาในการชมรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่คือ เวลา ๑๘.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. กลุ่มประชากรมีความสนใจในการที่จะ เลือกชมรายการที่ให้ความรู้ และมีประโยชน์ รายการที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และเป็นการพักผ่อนด้วย^๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โรจน์ คำพาที ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในการศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชน" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปริมาณของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่จัดขึ้นทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ และความต้องการของ เยาวชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในด้านการศึกษานอกโรงเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดรายการของสถานีโทรทัศน์ และสำรวจปริมาณของรายการโทรทัศน์ของทั้ง ๔ สถานี นอกจากนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปยังเยาวชนที่มีอายุ ๑๐ - ๑๘ ปี ในกรุงเทพมหานคร รวม ๔๐๐ คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. จากการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่า สถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ สถานี คือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๗ สี สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๔ อสมท. สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๓ มีนโยบายที่จะส่งเสริมรายการประเภทการศึกษา โดยมุ่งให้เป็นความรู้และเป็น การศึกษานอกโรงเรียนแก่เยาวชน และประชาชน ปัจจุบันทั้ง ๔ สถานี ได้จัดสรรรายการดังกล่าวให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับรายการอื่น ๆ และสถานีโทรทัศน์สีช่อง ๔ อสมท. มีรายการโทรทัศน์เพื่อศึกษามากกว่าสถานีอื่น ๆ และการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สถานีโทรทัศน์ส่วนใหญ่ มุ่งที่จะให้หน่วยงานและบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมาจัดรายการ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ธนาคารต่าง ๆ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด

^๑ ฉัตรชัย ยังพลชินธ์, "รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในกรุงเทพมหานคร"

(วิทยานิพนธ์ปริณตตามหาบัณฑิต แผนกโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐).

๒. จากแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่า เยาวชนมีความต้องการรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา แต่ควรปรับปรุงเนื้อหาสาระของรายการ การจัดรายการ เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ และควรจัดรายการระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. นอกจากนี้ เยาวชนยังเห็นว่ารายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันมีประโยชน์และช่วยให้ได้รับความรู้ในด้านการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาในโรงเรียนปานกลาง เยาวชนเห็นว่าควรมีรายการความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากขึ้นและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่เยาวชนสนใจชมมากที่สุดคือ รายการถามปัญหาและตอบปัญหา^๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ชาย จันทร์เจียววีย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในกรุงเทพมหานคร" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจปริมาณรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทุกสถานี ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาถึงความสนใจ ความคิด เห็น และความต้องการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ประโยชน์ และความรู้ที่ได้รับจากการชมรายการ และ เปรียบเทียบปริมาณรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศกับปริมาณความต้องการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ส่งแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการ ความคิด เห็น ความสนใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของประชาชนในกรุงเทพมหานครและสำรวจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๒๑ ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ทั้ง ๔ สถานี ในกรุงเทพมหานครจากเอกสารแจ้งรายการและจากการสอบถามเจ้าหน้าที่สถานี ตลอดจนชมโทรทัศน์ด้วยตนเอง กลุ่มประชากรคือ เด็ก ผู้ปกครอง และครู ซึ่งเป็นสมาชิกติดตามชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ซึ่งผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

^๑ โรจน์ คำพาศิ, "ความต้องการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการศึกษานอกโรงเรียนของเยาวชน" (วิทยานิพนธ์ปริฤตามหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑).

๑. สถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานครทั้ง ๔ สถานี จัดสรรเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กไม่มีห้วงเกณฑ์ รายการสด ภาพยนตร์การ์ตูน และภาพยนตร์สำหรับเด็กไม่ได้สัดส่วนกัน แม้ว่ารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กซึ่งผลิตในประเทศจะมีความสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชน แต่ออกอากาศเฉพาะสถานีไทยทีวีสี ช่อง ๕ อสมท. เท่านั้น ช่อง ๕ และช่อง ๓ ไม่มีการจัดเลย ภาพยนตร์การ์ตูนและภาพยนตร์สำหรับเด็กสั่งจากต่างประเทศทั้งสิ้น และภาพยนตร์สำหรับเด็กมีน้อยมาก

๒. เด็กต้องการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กทุกวันหรือสัปดาห์ละครั้ง ตอนหัวค่ำ (๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น.) และตอนสายวันหยุด (๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.) ครั้งละ ๑ ชั่วโมง มีรายการย่อยประมาณ ๑๕-๒๐ นาที ต้องการให้รายการมีเนื้อหาสาระมากขึ้น ต้องการร่วมกิจกรรมในรายการ เช่น เล่นเกม ร้องเพลง และแสดงความสามารถ ขอชมการแสดงหุ่น ขอบภาพยนตร์การ์ตูนซึ่งพากษ์ไทย ไม่ชอบเรื่องหวาดเสียว สยองขวัญ และขอให้โทรทัศน์แนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ธรรมชาติที่งดงาม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณ รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศกับปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งประเภทรายการเป็น ๓ รูปแบบ ได้ผลดังนี้

- ๓.๑ รายการสดซึ่งผลิตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กัน
- ๓.๒ รายการภาพยนตร์การ์ตูนมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามแต่ไม่มากนัก
- ๓.๓ รายการภาพยนตร์สำหรับเด็กมีความสัมพันธ์กันในทางตรงข้ามมากพอประมาณ

๑ ขาญ จันทร์เจียวใช้, "ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒).

การวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๔ เฮช.ที.ไฮเมลเวท (H.T. Himmelweit),
เอ.เอ็น.ออปเพนไฮม์ (A.N. Oppenheim) และ พี.วินซ์ (P.Vince) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
✓ "โทรทัศน์กับเด็ก"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อจะศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กในด้านต่าง ๆ
วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่เป็นเด็ก อายุระหว่าง
๑๐-๑๔ ปี จำนวน ๔,๕๐๐ คน แบบสอบถามที่ส่งไปนี้จะถามครอบคลุมถึงการใช้เวลาว่างของเด็ก
และความคิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของโทรทัศน์ด้วย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์
๒. ✓ โทรทัศน์ให้ข่าวสาร ได้รับความสนใจ ปรับปรุงรสนิยมให้ดีขึ้น และให้ประสบการณ์
แก่เด็กมากขึ้น
๓. โทรทัศน์ทำให้เด็กสนใจการเรียนน้อยลง
๔. ✓ โทรทัศน์เป็นสิ่งที่มียุทธิพลต่อภาวะทางอารมณ์ของเด็ก เช่น เด็กซึ่งขาดที่พึ่งทางใจ
และขาดความมั่นคงในชีวิต^๑

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ โจเซฟ เค.บาล็อกซ์ (Joseph K. Balogh) ได้ทำการวิจัย
เรื่อง "นิสัยการชมโทรทัศน์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ในการใช้เวลาของนักเรียนชายในการศึกษา การพักผ่อน
และการชมโทรทัศน์

^๑ J.A. Harrison, European Research in Audio-Visual Aids:
Part II. Abstracts (London : Wight man, 1966), p. 110.

๒. เพื่อทราบประโยชน์ในด้านการศึกษาของโทรทัศน์

๓. เพื่อสำรวจอิทธิพลของปีศาจการค้าที่มีต่อการเลือกชมรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชาย

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังประชากร จำนวน ๑๐๓ คน ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอ ที่อยู่ในระดับการศึกษา ชั้น ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ และเป็นตัวแทนของทุกระดับสังคมและเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. โดยเฉลี่ยนักเรียนชั้น ๑๐ ชมโทรทัศน์ ประมาณสัปดาห์ละ ๒๐ ชั่วโมง นักเรียนชั้น ๑๑ ชมประมาณสัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง ๕๐ นาที และนักเรียนชั้น ๑๒ ชมประมาณสัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง ๑๐ นาที

๒. นักเรียนทั้ง ๓ ระดับ ชมโทรทัศน์ในวันเสาร์และอาทิตย์มากกว่าวันอื่น ๆ และในวันศุกร์นักเรียนชั้น ๑๑ และ ๑๒ ใช้เวลาชมโทรทัศน์น้อยที่สุด

๓. การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ที่ใช้ในการศึกษา การพักผ่อน และการชมโทรทัศน์ของนักเรียนทั้ง ๓ ระดับ ปรากฏว่าใช้เวลาพอ ๆ กัน

๔. นักเรียนชายส่วนใหญ่เห็นว่าโทรทัศน์ช่วยให้การเรียนดีขึ้น

๕. นักเรียนชายส่วนใหญ่ชอบทำการบ้านโดยไม่เปิดเครื่องรับโทรทัศน์

๖. ผู้ปกครองส่วนใหญ่สนับสนุนให้ชมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณค่าทางการศึกษา แต่ต้องการให้นักเรียนทำการบ้านเสร็จก่อนแล้วจึงชมโทรทัศน์^๑

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๓๔ เอ็ดเวิร์ด ปาล์มเมอร์ (Edward Palmer) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "รายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก"

วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสำรวจลักษณะการเลือกชมรายการโทรทัศน์ และความแตกต่างของเด็กในแต่ละระดับ ในการเลือกชมรายการโทรทัศน์

^๑ Joseph K. Balogh, "Television - Viewing Habit of High School Boy," Educational Research Bulletin (March 1959).

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และยังได้ทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับรายการโทรทัศน์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. เด็กชั้นประถมศึกษาชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๒๑ ชั่วโมง และมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นในปีต่อไป
๒. เด็กเล็กชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๖ ชั่วโมง ในขณะที่เด็กโตชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๒๔ ชั่วโมง แต่เด็กในชั้นเตรียมอุดมศึกษาและอุดมศึกษาชมเพียงสัปดาห์ละ ๑๔ ชั่วโมงเท่านั้น
๓. เด็กโตจะชมเฉพาะรายการที่สนใจเท่านั้น รสนิยมและความสนใจในการชมโทรทัศน์ของเด็กโตระหว่างชายกับหญิงจะแตกต่างกัน
๔. เด็กเล็กชอบชมรายการประเภทสีกลับ โลกโผน ผจญภัย เช่น รายการนักร้อง รองลงมาชอบชมการ์ตูน ส่วนเด็กโตชอบชมรายการละคร และภาพยนตร์คดีสอนใจ
๕. เด็กส่วนใหญ่สนใจรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ไม่น่ามากนัก

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ สมิธ, วิลเลียม ริชาร์ด เฮนดริก (Smit, William Richard Hendrik) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน ในการนำมาใช้ในการส่งเสริมสติปัญญา ความคิดของเด็กที่บ้าน และที่ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก

วิธีดำเนินการวิจัย ได้ทำการวิจัยในรายการเซซามีสตรีท โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง เด็กวัยก่อนเข้าเรียนจำนวน ๑๓๑ คน แต่ละคนมีอายุ ๕ ปี นำกลุ่มตัวอย่างเข้าชั้นเรียน ๔ วัน ในศูนย์รับเลี้ยงเด็ก ประชากรที่อยู่ในแต่ละชั้นจะถูกสุ่มตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่ม

^๑ Edward Palmer, "Formative Research in the Production of Television for Children," Evaluating Educational Television and Radio, ed. Tony Bates (London : Sydenhams Printers, 1977), pp. 95 - 100.

ทดลองกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะกระทำก่อนจะถึงเวลาออกอากาศ จากนั้นเมื่อถึงเวลาออกอากาศ จะมีกลุ่มควบคุมอยู่ ๑ กลุ่มที่ดูรายการขณะออกอากาศ แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างใดเลย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ก่อนและหลังการออกอากาศมากกว่า ๓ ครั้ง ต่อสัปดาห์ ในระยะเวลา ๕ สัปดาห์กับ ๑ วัน ไม่มีผลแตกต่างเด่นชัดในด้านความสามารถของเด็กวัยก่อนเข้าเรียน ในการจดจำตัวอักษร, ชื่อตัวอักษร และการออกเสียง
๒. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่มีผลแตกต่างอย่างเด่นชัดต่อความคงทนถาวรของการจำของเด็กวัยก่อนเข้าเรียน^๑

ในปีเดียวกัน เดอลองซ์, เอ็ดดี้ หลุยวี (DeLong, Eddie Louie) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แนวโน้มการใช้โทรทัศน์ในโรงเรียนชุมชน มลรัฐเท็กซัส"

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาแผนงานการใช้ประโยชน์รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาระหว่างนักรการศึกษาในมลรัฐเท็กซัส กับนักรการศึกษาในมลรัฐอื่น ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่
๒. เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นแนวโน้มของการใช้โทรทัศน์ในโรงเรียนชุมชนมลรัฐเท็กซัส และเมื่อไร แนวโน้มนี้จะเกิดขึ้นอย่างเด่นชัด

วิธีการดำเนินการวิจัย ได้จัดทำแบบสอบถามโดยวิธีการถามผู้ที่ได้รับเลือกจากมลรัฐเท็กซัส และมลรัฐอื่น ๆ ยกเว้นมลรัฐฮาวาย ด้วยการให้เขียนคำถามสั้น ๆ ๖ คำถาม จากนั้นนำคำถามเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแบบสอบถามโดยคัดเลือกเอาเฉพาะคำถามที่เกี่ยวข้องจริง ๆ นำแบบสอบถามไปให้นักการศึกษาในมลรัฐเท็กซัส และมลรัฐอื่น ๆ เป็นผู้ตอบคำถาม

^๑ Smit, William Richard Hendrik, "An Evaluation of the use of Pre - and Post - Broadcast Supplementary Activities to Complement a Television Program for Preschoolers," Dissertation Abstracts International. Vol. 36 No.3 (1975) : p. 1253A.

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. แนวโน้มในการใช้ประโยชน์โทรทัศน์ในชั้นเรียนดังนี้
 - ๑.๑ ให้มีการติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ในแต่ละชั้นเรียน
 - ๑.๒ ให้นำเอาโทรทัศน์มาใช้เพื่อให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้
 - ๑.๓ ให้นำเอาชุมชนเข้ามาในชั้นเรียน
 - ๑.๔ ให้นำเอาวัสดุประเภทเครื่องฉายมาใช้
 - ๑.๕ ให้มีการสอนรายบุคคล และการสอนเป็นกลุ่มเล็ก
๒. แนวโน้มในการใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ในสภาพนอกชั้นเรียน มีดังนี้
 - ๒.๑ ให้นักเรียนใช้รายการจากเทปโทรทัศน์
 - ๒.๒ จัดหารายการเทปโทรทัศน์ไว้ให้ครูสำหรับการปรับปรุงทักษะการสอนของครู
 - ๒.๓ ให้ใช้โทรทัศน์ในการวิเคราะห์และการประเมินผลปัญหาการศึกษาของนักเรียน
 - ๒.๔ ให้มีการส่งบทเรียนไปทางบ้าน โรงพยาบาล และสถานที่ทำงานต่าง ๆ
 - ๒.๕ ให้ใช้โทรทัศน์ในการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนทราบถึงรายการของโรงเรียน
 - ๒.๖ ให้มีการบันทึกผลและฉายให้นักเรียนดูถึงผลความก้าวหน้าของตนเอง
๓. แนวโน้มในการใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ในอนาคตของโรงเรียนชุมชน มลรัฐเท็กซัส
 - ๓.๑ ให้มีการจัดหารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นเงินเชื่อ
 - ๓.๒ ให้มีการจัดหาหลักสูตรวิทยาลัยทางโทรทัศน์เป็นเงินเชื่อ
 - ๓.๓ ให้มีการจัดหารายการโทรทัศน์เพื่อบริการแก่คณะสมาชิกของโรงเรียน^๑

มีด มีดังนี้

^๑ Delong, Eddie Louie, "Future Utilization of Television in Texas Public School," Dissertation Abstracts International. Vol.36 No.11 (1975) : p. 7136A.